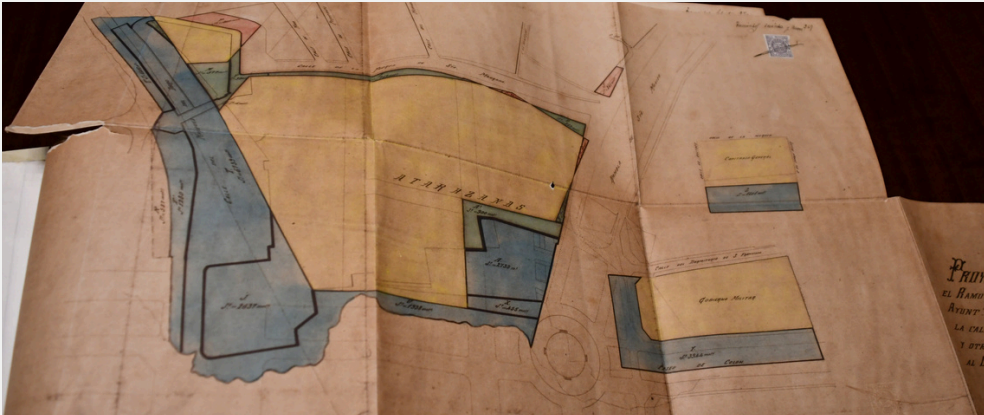

CONVENI QUE VA REGULAR LA CESSIÓ MÚTUA DE TERRENYS ENTRE EL «RAMO DE GUERRA» I L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, PER OBRIR EL CARRER DEL MARQUÈS DEL DUERO A TRAVÉS DEL BALUARD DEL REI I DELS TERRENYS QUE RODEGEN LA CASERNA DE LES DRASSANES I CONVERTIR UNA PART DE LA SUPERFÍCIE QUE LA CASERNA OCUPA EN PLAÇA PÚBLICA, PER DIGNIFICAR L'ESPAI QUE OCUPA EL MONUMENT A COLOM

Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, Jaume Alegret i Vidal, *Protocolo de los instrumentos públicos*, 1890, gener, 2 – 1890, febrer, 28, f.347r-370r (AHPB, 1.396/50).

EL DOCUMENT (1)

El 27 de febrer de 1890 el notari Jaume Alegret i Vidal va autoritzar un conveni que fou el tret de sortida per l'obertura del carrer del Marquès del Duero, que anys més tard seria anomenada Avinguda del Paral·lel. El conveni signat fou atorgat per Félix Macià i Bonaplata, alcalde constitucional president de l'Ajuntament de Barcelona, i Ramon Blanco i Erenas, marquès de Peña Plata, capità General de Catalunya, en representació del «Ramo de Guerra».

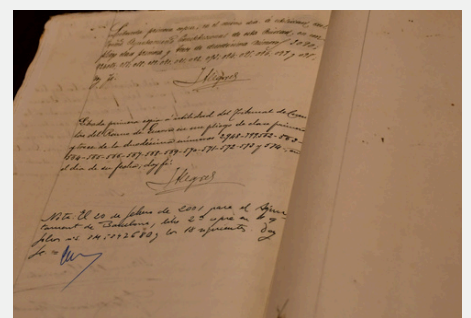
El «Ramo de Guerra» intervenia perquè l'obertura de l'esmentada avinguda s'havia de fer a través de construccions i terrenys que rodejaven la caserna de les Drassanes. De fet, l'obstacle principal per fer la connexió entre el naixent carrer i el Passeig de Colom, i reordenar urbanísticament els entorns del monument de Cristòfol Colom, era el baluard dit del Rei, estructura integrada en les defenses de la caserna de les Drassanes. El projecte d'aquest conveni havia estat redactat just un any abans de l'atorgament d'aquell.

El 27 de febrer de 1889 es reuniren, a Capitania general, el capità general, Ramon Blanco i Erenas, marquès de Peña Plata, i l'alcalde de Barcelona en aquell moment, Francesc de Paula Rius i Tauler, Marquès d'Olèrdola, juntament amb altres comandaments militars, i amb l'assessorament de l'enginyer comandant de la plaça militar, Carlos Barraquer, i l'enginyer en cap de vials i conduccions de l'Ajuntament, José María Jordan, per validar el projecte de conveni que regiria la cessió mútua de terrenys i les compensacions econòmiques per obrir el carrer del Marquès del Duero i connectarlo amb el Passeig de Colom a través del seu monument, reorganitzant urbanísticament la zona del monument a Colom.

La redacció de l'esborrany de conveni, de setze punts, fou fruit d'un procés que es desenvolupà en diverses reunions de treball i la confecció dels plànols preparatoris, adjuntats a la present escriptura.

1890, febrer, 27. Barcelona

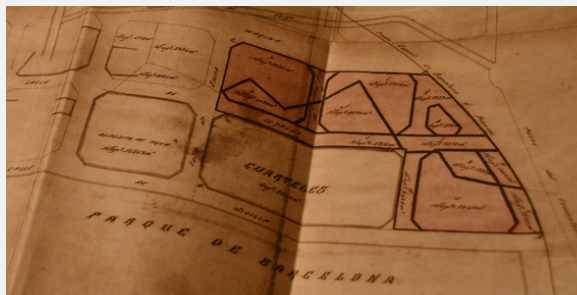
El notari Jaume Alegret i Vidal va autoritzar un conveni que fou el tret de sortida per l'obertura del carrer del Marquès del Duero, que anys més tard seria anomenada Avinguda del Paral·lel.

EL DOCUMENT (2)

Al llarg de l'any 1889, un cop redactat l'esborrany de conveni, es produí el procés d'aprovació d'aquest per ambdues parts, seguint la tramitació administrativa. Per part de l'Ajuntament, l'Alcalde, amb ofici del 26 de març de 1889, va remetre a l'Ajuntament, per a la seva aprovació, el text del projecte de conveni i documents annexes. La Comissió de Foment, el dia 30 del mateix mes de març, l'aprovà per unanimitat. I fou aprovat definitivament pel Ple municipal el 16 d'abril de 1889. Per part del «Ramo de Guerra», el Ministeri de la Guerra, a través de la Reial Ordre, de 2 d'octubre de 1889, aprovà el projecte de conveni. La comunicació de la Reial Ordre, amb les modificacions del projecte presentades pel Ministeri, fou remesa a l'Ajuntament el 8 d'octubre de 1889.

La Comissió de Foment de l'Ajuntament de Barcelona estimà les modificacions fetes al projecte de conveni per part del Ministeri en la Reial Ordre, i va emetre el seu dictamen el 9 de novembre de 1889, proposant al Ple de Ajuntament que acceptés i aprovés les consideracions del ministeri, i que es fes redactar la minuta de l'escriptura per part del notari municipal, que es feu el 21 de novembre de 1889. L'aprovació definitiva per part del Ple de l'Ajuntament s'esdevingué el 20 de febrer de 1890. El notari Jaume Alegret i Vidal va ser l'encarregat d'autoritzar el text definitiu del conveni, autoritzat el 27 de febrer de 1890, el Document del Mes que presentem avui. Aquest conveni té disset bases, una més que l'esborrany perquè contempla la qüestió de les còpies notariales i el pagament de les taxes corresponents. La primera establia que no només s'havia d'obrir el carrer del Marqués del Duero, sinó que a més a més es regularitzaria el solar de les Drassanes i es reurbanitzarien per part de l'Ajuntament els terrenys viables situats davant de la Capitania General i l'antic Parc d'Enginyers.

S'establien les cessions de terrenys entre el Ministeri de la Guerra i l'Ajuntament de Barcelona. Per part del «Ramo de Guerra» se cedien, com s'ha dit, els terrenys al voltant de la caserna de les Drassanes i Capitania General. Per part de l'Ajuntament se cedien terrenys per edificar les casernes dels carrers de Sardonya i Marina en compensació. Alhora l'Ajuntament, per la diferència de valor dels terrenys cedits, pagaria en metàl·lic al Ministeri de la Guerra la quantitat de 615.849 pessetes.

La base setena establia que atenent que els terrenys de la caserna de les Drassanes no es podien cedir d'un sol cop, per ser necessaris en el moment de la formalització de l'escriptura del conveni, la cessió de terrenys de jurisdicció militar s'havien de traspasar en dos períodes diferents. En el primer el Ministeri de la Guerra entregaria les superfícies designades en les valoració, balanços i plànol número u, amb les lletres A, J, T, T', T'', U, X, Y i Z i l'Ajuntament de Barcelona les superfícies a, b, c, d, e, f, g, i, m, n, h, j, l, o, p, més la quantitat de 86.822 pessetes.

En el segon període es faria l'entrega dels terrenys i quantitat monetària per cadascuna de les parts, per donar compliment a les bases segona, tercera, quarta, cinquena i sisena del l'esmentat conveni. Efectuant el Ministeri de la Guerra la cessió de les superfícies A, B, D, F, H, M, N i V. I l'Ajuntament els terrenys C, E, P i S, més la quantitat de 529.027 pessetes en metàl·lic. S'establiren els terminis màxims en els que s'havien de portar a terme les dues cessions de terrenys i quantitats monetàries. Cinc mesos i quatre anys respectivament. Però es va preveure que els terminis es poguessin reduir. Així com prorrogar, si fos necessari, els quatre anys.

Diverses bases estableixen les qüestions organitzatives de les demolicions i compensacions per modificació d'usos.

I per últim, la base dissetena estipula que seria l'Ajuntament qui pagaria els costos de l'escriptura i quantes còpies es farien.

PER CONÈIXER MÉS

Cases i Loscos, Lluïsa, *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. VIII. Segle XIX - 1863-1900* Barcelona: Fundació Noguera, 2013

Latorre i Solé, Joan, Jaume Alegret i Vidal (1847-1913), un vendrellenc rellevant, El Vendrell: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Consell Comarcal del Baix Penedès, 2023.